

Innkommet klage på bygging av Svartvasselva kraftverk i Hamarøy kommune i Nordland

Mine kommentarer til klagen som er underskrevet av de nye grunneierne Astrid Schøning og Tormod Schøning, samt flere vedlegg underskrevet av Astrids sønn Stian. De ble grunneiere på 83/1 den 14.4.2014, sammen med sine to søsken, Bjørn Schøning og Per Erling Schøning. Agnes Schøning er deres mor og arvelater.

Denne klagen fikk jeg kjennskap til gjennom Tinfos på mail den 25. april 2014. Jeg poengterer at svært mange av de påstander som klagerne fremfører er uriktige og at jeg som grunneier ikke kan la dette stå uimotsagt. Jeg aksepterer at folk er imot, men jeg aksepterer ikke måten det argumenteres for her. Klagen krever i enkelte tilfelle litt lange redegjørelser.

Feilinfo om veg og skogsdrift: Vegen ble først bygget som vinterveg for hest og slede. I perioden 1952-1962 ble så eksisterende veg bygd. Den ble bygd som traktorveg med offentlig tilskudd. Hva "gammelmåte" menes vet jeg ikke, men her ble brukt både dynamitt og traktor under den siste byggingen. At det gjøres poeng av at planlagt rørgate berører den gamle vintervegen opp til vatnet, er tøv. Dette siden denne gamle vegen i dag er helt borte. Det eneste spor etter den gamle vintervegen som kan påvises, er en rusten jernpåle. Den nåværende traktorvegen er kommet i stedet. Denne "nye vegen" ble ferdig i 1962 og det er denne vegen som blir forbedret ved en kraftutbygging, noe som har vært ønskelig i mange år av grunneierne. Denne vintervegen ble ferdig i 1905 og ikke i 1890 slik klager skriver. Den ble tatt i bruk med stor stas og var veldig viktig for skogsdrifta som nå kunne utvides og starte fra øverst i Svartdalen. Her ble hentet ned mye skog, og enda mere da traktorvegen ble ferdig i 1962. Her har ikke vært drevet skogsdrift langs vegen. Drifta foregikk lenger opp i dalen. Langs vegen var det ikke drivverdig skog.

Søknaden mangelfull og misvisende: Det virker for meg helt feil det klager skriver om selve søknaden. Han påstår feil i masseberegning, deponering av masser, riggplasser, kostnadsberegning, inntekter, avanse osv. Dette blir til Tinfos å svare på.

Påvirker trekkveg for elg: Til dette er å si at E6 vil bli flyttet og den vil gå omtrent der kraftstasjonen er tenkt. Nord Salten kraft er i ferd med å bygge ny kraftlinje mellom Drag og Innhavet. Den passerer ved siden av kraftstasjonen. Elgtrekket er altså forstyrret lenge før en eventuell kraftutbygging starter.

Mental Helse v/ Erling Urheim - eksempel på bruk av området iflg. klager: Her var snakk om vandring i såkalt samisk landskap. Dette er det da ingen ting i vegen for å fortsette med, både før og etter en eventuell utbygging. Ei utbygging vil imidlertid gi lettere adkomst til områdene som var ment brukt, nemlig innover dalen og fjellene til blant annet Musken og Hellemobotn som er samiske kjerneområder.

Det var jeg som ble kontaktet av Mental Helse ved Erling Urheim. Jeg konfererte med Bjørn Schøning, og siden det her var snakk om en fast lavvoleir for sommeren, og vi like etter skulle

ha befaring, syntes vi det passet dårlig denne gang. Men at vi kunne snakkes et annet år. Det var ok. At klager gjør et nummer av utleie av naust er også litt tøysete. Det lille naustet vårt var han interessert i å bruke til å lagre en del små ting i så lenge dette pågikk.

Urheim valgte så å forsøke Ulvsvågskaret dette året, som ligger et lite stykke unna. Det var det hele.

Krigshistorie: Klagers vedlegg til dette temaet er ikke underskrevet av ansvarlig person fra Hamarøy krigsmuseum. Ingen av de områder hvor tyske installasjoner skulle stått, blir berørt ved en utbygging. Installasjonene lå flere hundre meter lenger nord opp mot dagens E6. Viser til fremdeles eksisterende merker i terrenget. I tillegg kan nevnes at deler av dette området i dag er berørt av et relativt stort sandtak. Jfr. også tidligere positivt innspill fra Hamarøy Krigsmuseum.

At enkelte klarte å flykte over til Sverige herfra skal jeg ikke bestride. Med noen "fast fluktrute" her har jeg ikke hørt om. Det var alt for farlig og veldig langt til grensen var det også. At klager betegner Svartdalsvegen som trygg for flyktinger skjønner jeg ikke. Her var en relativ stor fangeleir hvor fangene var i arbeid med jernbanebygging. Her var godt vakthold av tyske soldater overalt rundt denne leiren og som gikk vaktrunder ned mot Svartdalsvegen og så var det flere vaktposter ned mot gården Hillingan. Her var vaktposter ved avkjørsel fra hovedvegen til Hillingan og enda en vaktpost lengre ned. Alle hadde hunder til rådighet (såkalte blodhunder som de ble kalt). Her var stor trafikk av tyske soldater og krigsfanger på denne strekningen. Det var altså slett ikke ufarlig for fremmede å vandre her. Her måtte vakter lures eller så måtte passord fremsies for å passere.

Jeg har skrevet gårdshistorie om Hillingan (83/1, 83/2,83/3) og sett en del på nettopp disse tingene.

Jeg vet imidlertid om en konkret episode, hvor en person flyktet opp her og over til Sverige under krigen. Det var min far som hjalp sin svoger Magnus opp og videre til Sverige. Min far er oppvokst på Hillingan og var særlig godt kjent i området. Han hadde også arbeidet i skogen oppe ved Svartvatnet og nede ved sagbruket som da lå nede ved sjøen, ikke langt fra flyktingeleiren.

Men ingenting av dette har noe å si for utbygginga. Det er derfor ikke nevnt noe om dette i søknaden, derfor er det heller ikke nevnt under befaringa, derfor har Hamarøy krigsmuseum gitt positiv uttalelse. Skjønner derfor ikke hvorfor Stian tar opp krigshistorien som argument i en klage som dette.

Hytter: Denne nærmeste hytten, eller skogstue som den kalles er fra forrige århundreskifte og er privat og leies kun ut unntaksvis. Naustet som nevnes er lite og forfalt, og behøver ikke rives, men kan lett bæres bort av 4 personer en i hvert hjørne. Det kan etter mitt syn dessuten være ønskelig å flytte den, siden den er vanskelig å komme til med båt ved sterk strøm. Denne skogstua eller "utleiehytten" som klagerne velger å kalle den, er ikke fradelte. Den står fremdeles på hovedbruket - 83/1.

Laks: Her er nok en del misforståelser og uriktig informasjon fra klager. Det skyldes nok at klager viser til en gammel rapport fra 1991. I dag er elven ikke lenger registrert som lakseførende vassdrag. Jfr fylkesmannen. Her selges derfor ikke lenger fiskekort for laks. Laks gyter ikke her. Øvrige gyteforhold betviles sterkt.

For hele vassdraget fra fjellvatnene og nedover til sjøen selges det en type kort som kalles innlandsfiskekort, hvor fiske etter sjørørret på ettersommeren er innlemmet. Det fiskes for det meste nede ved sjøen og en sjelden gang opp mot det området hvor kraftstasjonen er tenkt bygd.

Kjøremønster for snøscooter: Jeg skjønner ikke hans påstander helt. Jeg har da kjørt med scooter på vinterstid, det er da ikke noe problem.

Skog: Klageren skriver at det er direkte feil det som er skrevet om skogsdrift. Jfr. det jeg har skrevet under punktet veg ovenfor. Jeg understreker imidlertid at det som er nevnt i søknad, og det som ble sagt under befaringen er høyst gjeldende. Jeg har skrevet gårdshistorie om disse gårdene, og satt meg grundig inn i historien omkring skogsdrifta fra tidlig på 1800-tallet og frem til i dag.

Deponi: Her ble det skissert mulighet for deponering av stein nede i en nedlagt del av et grustak på befaringen.

Jordkabel: Her bør klager orientere seg. Jordkabel er ikke lenger aktuell. Nord Salten Kraft AS bygger ny kraftlinje fra Drag til Innhavet som også er ment for tilknytning for et mulig kraftverk.

Denne linjen er allerede påbegynt.

Adkomstveg til kraftverk: Til dette er å si at godkjent adkomstveien fra E6 ligger der allerede. Den vil bli forlenget og lagt bak en naturlig liten åsrygg og vil ikke kunne sees fra nåværende E6.

Eiendomsforhold: Den 14.4.2014 kom fire nye eiere inn på 83/1, mens en gikk ut.

Arveutløsning. Skjøtet er ikke tinglyst enda.

Det er riktig at all utbygging vil foregå på 83/1. Dette får vi kompensert for.

Jfr. kontrakt med Tinfos.

Hva menes med "muntlig forespurte personer"? Her skal kun en person ved 83/3 og ingen ved 83/1 være forespurte. Her er ikke navn. Da spør jeg meg, hvordan i all verden kunne da 10 personer (grunneiere) da ha underskrevet avtalen med Tinfos.

Videre er å si at dette har vært diskutert mellom grunneierne og det blir da opp til den enkelte grunneier å informere barn/barnebarn.

Jeg har til informasjon selvfølgelig snakket med min nære familie om dette. Dette gjelder kone og to barn. Til videre informasjon, har jeg nettopp fått bekreftet det samme fra Bjørn Bugge og Geir Morskogen. Begge forteller at de har snakket med sine søsken og barn. Det samme vet jeg at Stein Otto Bugge gjorde. Alle er positive til ei utbygging slik den er planlagt.

Konklusjonen min er derfor at all informasjon er gitt på riktig måte i forhold til den enkelte grunneier. Det er videre å si at denne prosessen har pågått i 7-8 år, og da kan en da ikke unngå å ikke ha fått med seg noe av dette, i så fall har en sovet i timen. At bare en er blitt informert er derfor bare tøv og oppspinn fra klagers side og jeg skjønner ikke hvorfor han gjør dette.

Minstevannføring: Denne er stadfestet i kontrakt, søknad og betingelser fra NVE.

Marint Vern av fjorden utenfor: Trekkes inn av klager. Skjønner ikke hvorfor. Utbyggingen vil ikke ha noe å si for et slikt vern. Når det er sagt, mener svært mange i Hamarøy at nå er grensen for vern nådd. Gårdene 83/1 og 83/3 har allerede et barskogvern (Trollpollen naturreservat) som ligger på andre siden av pollen nedenfor planlagt utbyggingsområde, samt et vassdragsvern (Varpavassdraget vassdragsvern) som strekker seg opp mot tiltenkt utbyggingsområde. Pluss at kommunen har en rekke andre vernede områder på andre eiendommer.

Anadrom fisk: Klager hevder at Svartvasselva iflg. planene for Marint Vern er et viktig beiteområde for anadrom fisk. Til dette er å si at fylkesmannen har erklært Svartvasselva for et ikke lakseførende vassdrag.

Klager påstår at Svartdalselva har stedeagne bestander av laks. Det er positivt galt.

Til dette er å si at jeg er kasserer i Varpavassdragets Grunneierlag. Laget er nevnt av Stian i hans argumentasjon. Jeg er videre sekretær i Innhavet Grunneierlag. Sistnevnte forvalter fisket i Svartdalen med elva og all erfaring sier at fisket foregår nede ved sjøen og unntaksvis noen meter opp forbi brua til E6.

Brukerinteresser: Jeg hevder fremdeles helt klart at elva ikke er det vi vil kalle ei sportsfiskeelv. De aller fleste personer går opp til Svartvatnet og videre lengre opp til blant annet Stolo som er svært populær. Dette ser vi ut fra båtutleien i disse vatnene. Det er få som bruker flere timer opp langs ei uvegsom elv hvor du kun kan få små bekkeørret som har sluppet seg ned fra Svartvatnet. Klager hevder videre at vi sier at det er få som fisker i Svartvatnet. Det som ble sagt under befaringen var at det er få eller ingen som fisker i elva opp til Svartvatnet.

Skogstua er ikke noen "utleiehytte" for hvilken som helst fisker. Skogstua leies ut i svært liten målestokk, og hvis den leies ut, skjer det til personer en kjenner.

Det er ikke organisert utleie, men heller tilfeldig. Skogstua brukes lite av grunneiere selv.

Bålplasser opp langs Svartdalselva: Klager fremhever bålplasser langs elva opp til Svartvatnet som et argument for at det fiskes oppover elva. Til dette er å si at her mangler det dokumentasjon. Skulle gjerne fått påvist disse! Ble ikke påvist under befaringen. Bålplasser finner en riktignok nede ved utløpet til sjøen og oppe langs Svartvatnet.

Konsekvenser: Her er alltid negative og positive konsekvenser ved slike utbygginger. Det blir galt å bare ensidig konsentrere seg om de negative konsekvenser. Det vil ikke gi et reelt bilde av situasjonen. Jeg regner med at alle tidligere påviste positive konsekvenser fremdeles vurderes opp mot disse negative som er forsøkt belyst her av klager. Derfor har jeg ikke kommentert dette noe nærmere.

Grunneiere 83/1: Det er to av de nye grunneierne på 83/1 som her tydelig viser at de er i mot kraftutbyggingen.

Før jeg sender disse kommentarene til Tinfos, har jeg konferert med Bjørn Schøning som sammen med meg og avdøde Stein Otto Bugge, har vært med på utforme avtalen med Tinfos. Videre har jeg hatt positive samtaler med Bjørn Bugge og Geir Morskogen. Alle grunneiere.

Innhavet, den 25.april 2014

Arnt Magnus Schøning
grunneier